

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 sierpnia 2020 roku (data nadania w urzędzie pocztowym) powód D. K., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, domagał się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, że pozwana A. D. ma zapłacić na jego rzecz kwotę 200 330,23 złotych, na którą składają się: kwota 199 875,00 zł tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 7 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty oraz kwota 455,23 zł tytułem stałej rekompensaty przysługującej jako zwrot kosztów dochodzenia wierzytelności na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 25 kwietnia do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód wskazał, iż roszczenie objęte niniejszym pozwem wynika z nieuregulowania przez pozwaną należności z faktury VAT nr (...). Wystawiona faktura obejmuje część wynagrodzenia powoda za udział powoda w działaniach reklamowych produktów i usług marki sieci P. na podstawie umowy zawartej przez pozwaną z (...) z siedzibą w W..

Powód podkreślił, że pozwana po odebraniu od spółki (...) przysługującym mu wynagrodzenia, była zobowiązana do niezwłocznego rozliczenia się z powodem i przekazania mu kwoty 199.875,00 złotych brutto tytułem częściowego rozliczenia przysługującego mu wynagrodzenia za prowadzenie kampanii reklamowej dla sieci P.. Mimo upływu terminu wskazanego na fakturze, tj. 6 kwietnia 2020 r., pozwana nie rozliczyła się z powodem. Próby polubownego zakończenia sporu nie powiodły się

(pozew z uzasadnieniem - k. 3-10, pełnomocnictwo – k. 11-12)

Sprawa została skierowana do rozpoznania w postępowaniu zwykłym rozpoznawczym.

W odpowiedzi na pozew, złożonej 8 grudnia 2020 roku, pozwana, reprezentowana przez radcę prawnego, wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana wskazała, że dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie nie zostało udowodnione zarówno co do zasady jaki i co do wysokości, a jedynym dokumentem stanowiącym dowód w sprawie jest wystawiona faktura VAT, która nie może stanowić podstawy zasądzanego roszczenia.

(odpowiedz na pozew- k. 41-44)

W kolejnym piśmie procesowym z dnia **29 stycznia 2021 r.** pozwana założyła oświadczenie o potrąceniu swoich wierzytelności z tytułu prowizji w wysokości 35 % od wartości wszystkich umów pomiędzy powodem a (...), tj. całości kwot otrzymanych, lub które mają być otrzymane przez powoda z wierzytelnością dochodzoną w niniejszym postępowaniu.

(pismo procesowe pozwanej k.157-163)

Stanowiska stron w toku dalszego postępowania nie uległy zmianie.

(e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r - k. 82-91, w-protokół z rozprawy z dnia 18 lutego 2021 r. – k. 332-334)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód D. K. jest artystą- piosenkarzem i prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) D. K.. Powód występuje jako piosenkarz na koncertach, w przedstawieniach artystycznych, nagrywa płyty, teledyski. Bierze udział

w spotach radiowych, sesjach zdjęciowych i filmowych, działaniach reklamowych produktów i usług. Jest postacią rozpoznawalną i medialną (dowód: okoliczności bezsporne, wydruk z (...) powoda k. 15 akt).

I. P. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W.. I. P. (1) zajmował się i zajmuje się działaniami z zakresu public relations, zarządzaniem projektami realizowanymi przez artystę, bieżącą opieką nad artystą, pozyskiwaniem dla artystów kontraktów muzycznych reklamowych, aktorskich. Jako menager danego artysty negocjuje dla artysty warunki umów (dowód: okoliczności bezsporne, zeznania świadka I. P. (1) w e-protokole rozprawy z dnia 18 lutego 2021r. czas 00:20:02-01:42:16 , kopia umowy o współpracy k. 127 akt).

Pozwana A. D. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Firma Handlowo-Usługowa (...) A. z siedzibą w W.. Pozwana od 2015 roku zajmuje się działalnością rachunkowo-księgową oraz doradztwem podatkowym. Pozwana nigdy nie zajmowała się managementem. Nie uczestniczyła w organizacji karier artystycznych i nie reprezentowała artysty przy kontaktach z podmiotami trzecimi. Nie była znana w środowisku artystycznym (dowód: zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 00:10:54, wydruk z (...) pozwanej k. 16 akt).

W latach 2013-2020 D. K. z I. P. (1) łączyła umowa menadżerska. Z uwagi na fakt, że gdy powód rozpoczynał karierę artystyczną był niepełnoletni, szczegóły współpracy i przedmiot umowy z I. P. (1) jako menagerem powoda początkowo były ustalane na piśmie z rodzicami powoda. Od 2014 r. I. P. (1) ustalał warunki współpracy bezpośrednio z powodem w formie ustnej.

Zadaniem I. P. (1) było wykonywanie obowiązków menagera powoda, w tym reprezentacja artysty przy kontaktach z podmiotami trzecimi, działania z zakresu public relations, opracowanie materiałów służących do promocji artysty, zarządzanie projektami realizowanymi przez artystę, sprawowanie bieżącej opieki nad artystą, opracowywanie i realizacja koncepcji strategii wizerunkowej artysty, zarządzanie mediami społecznościowymi artysty i stroną internetową, podejmowanie działań mających na celu budowanie wartości marketingowej artysty, w tym pozyskiwanie kontraktów reklamowych dla powoda.

W umowach zawieranych na rzecz powoda i w imieniu powoda z kontrahentami zawsze widniał adres e-mail I. P. (1) jako dane kontaktowe.

Powód ustalił ze swoim menagerem I. P. (1) wynagrodzenie za wykonywanie usług z zakresu menagementu. Zgodnie z ustaleniami wynagrodzenie I. P. (1) wynosiło 35 % kwoty po potrąceniu kosztów uczestnictwa w wydarzeniu. Powodowi przysługiwało 65 %. Koszty uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych, to np. koszty dojazdu, noclegu, wyżywienia, zatrudnienia muzyków, koszty wizażystki, makijażystki , itp. Koszty te spisywał i rozliczał S. W. (1), zatrudniony przez I. P. (1). Powód zaakceptował wykonywanie tego rodzaju pracy przez S. W. i korzystał z jego pomocy (dowód : zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 00:10:54, 00:21:27, 00:42:37, zeznania świadka S. W. (1) e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 02:32:28, zeznania świadka I. P. (1) e-protokół z rozprawy w dniu 18 lutego 2021 r., czas nagrania 00:21:44, 00:30:18, kopia umowy zawartej w dniu 20 stycznia 2020 r. k- 295 - 301)

W ramach umowy o management, wyłącznie I. P. (1) prowadził negocjacje z podmiotem mającym przygotować kalendarz ze zdjęciami D. K. i książkę. On był jedynym producentem filmu nagrywanego w 2018 r. na temat kariery artystycznej i życia powoda - zawierał umowy z reżyserem, montażystą, zapewniał całej ekipie współpracującej przy tworzeniu ww. filmu niezbędny sprzęt, transport i nocleg. Podpisywał umowy na realizację wydarzeń artystycznych z udziałem powoda z gminą W. w dniu 14 lutego 2019 r., przedsiębiorcą K. K. w dniu 4 kwietnia 2018 r. i gminą D. w dniu 25 kwietnia 2018 r.

Powód darzył zaufaniem I. P. (1) jako swego menagera, tylko z nim uzgadniał szczegóły dotyczące rozwoju kariery artystycznej, uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych, zawieranie umów z kontrahentami (dowód: zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 00:10:54, 00:21:27, 00:42:37, kopia aneksu nr (...)02.2019 r.– k. 277, kopia aneksu nr (...) z 6.09.2018 r.– k. 278, kopia aneksu nr (...) z 16.08.2018 r.

– k. 279, korespondencja e-mail – k.280-293, wiadomość e-mail – k.307, kopia umowy pomiędzy I. P. (1) a (...) Sp. z o.o. – k. 308-312).

W 2017 r. I. P. (1) postanowił nawiązać współpracę z pozwaną. I. P. (1) uznał, że ma zbyt dużo obowiązków i potrzebna jest osoba do pomocy oraz pilnowania, by wszystkie sprawy były realizowane zgodnie z zaplanowanymi terminami. Celem współpracy było między innymi: udzielenie przez pozwaną pomocy w czynnościach biurowych oraz księgowych, dopilnowanie wypłaty wynagrodzenia powodowi i muzykom współpracującym z powodem, wystawianie faktur (dowód: zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 00:17:27, zeznania świadka S. W. (1) e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 00:32:28, zeznania świadka I. P. (1) e-protokół z rozprawy w dniu 18 lutego 2021 r., czas nagrania 00:45:22).

I. P. (1) informował powoda, że ma problemy finansowe. Zaproponował wtedy, by to pozwana zamiast niego jako menagera – agenta figurowała jako strona umowy z kontrahentami na realizację wydarzeń artystycznych, w których świadczenie osobiste miał wykonać powód. Powód oceniał, że w ten sposób I. P. (1) uniknie ewentualnych czynności komorniczych, gdyby pieniądze od kontrahentów miały wpływać na rachunek bankowy menagera.

Powód zaakceptował czynności i rolę pozwanej, jednakże nie uznawał pozwanej za swojego menagera, nie zawierał z nią żadnej umowy na piśmie. Dla powoda jedynym jego menagerem uprawnionym do wykonywania obowiązków w zakresie menagementu był I. P. (1), a nie pozwana (dowód: powoda D. K. e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 00:10:54, zeznania świadka S. W. (1) e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 02:37:46).

W dniu 1 września 2017 r. została zawarta umowa współpracy pomiędzy I. P. (1) a A. D.. Przedmiotem umowy było zlecenie agentowi (I. P. (1)) przez zleceniodawcę (A. D.) składania osobom trzecim oraz pozyskiwanie od osób trzecich ofert na wykonywanie przez artystów wykonawców reprezentowanych przez zleceniodawcę (§ 1). Wysokość prowizji agenta miała być ustalana każdorazowo dla konkretnego projektu, w zależności od specyfiki i nakładu pracy agenta. Płatność miała być w formie gotówkowej bądź przelewem w terminie 90 dni od daty wystawienia faktury przez agenta i dostarczenia jej zleceniodawcy. Strony dopuściły możliwość wystawienia faktur zaliczkowych i dokonywania wzajemnych potrąceń wierzytelności (§ 2).

Powód nie uzyskał odpisu umowy zawartej między pozwaną a I. P. (1), nie miał wpływu na treść tej umowy.

Po nawiązaniu współpracy pozwanej z I. P. (1), pozwana dokonywała rozliczenia wynagrodzenia uzyskiwanego przez powoda za udział w wydarzeniach artystycznych, w koncertach, trasach koncertowych itp. wystawiała faktury VAT, przekazywała powodowi i jego muzykom należne wynagrodzenie. Pozwana nie uczestniczyła w kosztach ponoszonych przez powoda w związku z realizowaniem projektów artystycznych. Przy obsłudze księgowej własnej działalności powód korzystał z innego biura księgowego. Pozwana realizowała polecenia menagera powoda, nawet na wypłatę pieniędzy dla powoda musiała pytać o zgodę I. P. (1). Nadal obowiązywał podział, że z wynagrodzenia powoda po potrąceniu kosztów na rachunku pozwanej pozostawało 35% wynagrodzenia, które zarobił powód. Powód nie wnikał i nie wiedział, w jaki sposób pozwana rozlicza się z I. P. (1) (dowód: zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 00:17:27, 00:23:07, 00:55:22, zeznania świadka S. W. (1) e-protokół z rozprawy w dniu 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 02:32:28, wiadomość e-mail z 23 lipca 2018 r. k. 102, faktura VAT nr (...) z dnia 18 grudnia 2018 r. wraz z potwierdzeniem przelewu z dnia 18 grudnia 2018 r. - k. 105 -106, faktura VAT nr (...) z dnia 30 grudnia 2018 r. wraz z potwierdzeniem przelewu z dnia 30 grudnia 2018 r. k. 107 - 108, faktura VAT nr (...) z dnia 30 grudnia 2019 r. wraz z potwierdzeniem wykonania przelewu z dnia 30 grudnia 2019 r. k. 109 – 110, kopia umowy o współpracy z dnia 1 września 2017 r. wraz z korespondencją e-mail k. 127-131, potwierdzenie przelewów k. 181-185, wiadomość e-mail k.251, pełnomocnictwo do zawarcia w imieniu D. K. umowy na kampanię reklamową produktu „2 for U” k. 294, umowa z dnia 20 stycznia 2020 r. - k. 295-301, zeznania świadka I. P. (1) e-protokół z rozprawy w dniu 18 lutego 2021 r. czas, nagrania 00:24:28 i 00:33:38, korespondencja e-mail k. 302- 305).

W środowisku artystycznym jako menager powoda był znany tylko I. P. (1). A. D. nie była osobą powszechnie znaną, nie miała takiej pozycji jak I. P. (1). W mediach społecznościowych powód informował swoich fanów o zakończeniu

współpracy z menagerem I. P. (1), nigdy w wystąpieniach publicznych i pożegnaniach nie odnosił się do pozwanej i kwestii zakończenia współpracy z pozwaną (dowód : zeznania świadka D. B. (1) e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r. czas nagrania 01:13:44, interia.muzyka.pl k. 491-496, zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 03:05:23).

Powód otrzymał propozycję współpracy z (...) z siedzibą w W., reklamującą markę P.. Negocjacje prowadził I. P. (1), który reprezentował D. K. jako jego menager. I. P. (1) prowadził negocjacje z D. B. (1), która w spółce była odpowiedzialna za dział (...), czyli za wszystkie reklamy. D. B. (1) nigdy nie negocjowała warunków umowy z pozwaną, nigdy nie spotkała się z nią osobiście. Dla D. B. (1) wyłącznym menagerem powoda pozostawał I. P. (1). Powód wiedział, że warunki kontraktu na udział w reklamie operatora sieci komórkowej negocjuje i ustala I. P. (1) (dowód: zeznania świadka D. B. (1) e-protokół z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 01:13:44).

Projekt umowy przygotowała Spółka. I. P. (1) przesłał umowę do konsultacji prawnika T. P. (dowód: zeznania świadka D. B. (1) e-protokół z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 02:13:44, wiadomość e-mail k.124).

Gdy warunki umowy zostały wynegocjowane i zaakceptowane przez (...) z siedzibą w W., reklamującą markę P. oraz I. P. (1), to menager powoda wskazał Spółce pozwaną A. D. jako stronę umowy. Pozwana miała być „wpisana do umowy” jako podmiot prowadzący agencję i zapewniający udział artysty w nagraniu reklamy. Następnie I. P. (1) powiedział powodowi, że przy podpisaniu umowy będzie konieczne wystawienie pełnomocnictwa dla pozwanej.

Powód wystawił pozwanej pełnomocnictwo o następującej treści :

„Ja niżej podpisany D. K., upoważniam Firmę Handlowo-Uslugową (...), ul. (...), (...)-(...) W., do występowania w moim imieniu we wszelkich sprawach związanych z prowadzoną przeze mnie działalnością gospodarczą, w tym w szczególności dotyczącą organizacji i wykonania koncertów i wydarzeń artystycznych z moim udziałem, w tym negocjowania i podpisywania umów i porozumień. Niniejsze pełnomocnictwo stanowi upoważnienie do występowania w moim imieniu przed osobami trzecimi, urzędami, sądami oraz organami egzekucyjnymi i administracyjnymi”.

Pełnomocnictwo zostało przesłane do (...) W umowie została wpisana A. D. jako zleceniobiorca. Powód nie wiedział ostatecznie, kto został wpisany do umowy jako strona. Nie otrzymał do wiadomości kopii umowy.

Na skutek negocjacji prowadzonych przez I. P. (1), została przygotowana umowa, której przedmiotem było zlecenie udziału D. K. (jako artysty) w działaniach reklamowych dotyczących produktów i usług oferowanych pod marką P., urządzeń elektronicznych oferowanych w sieci P. oraz wykorzystanie w materiałach reklamowych wizerunku, głosu, imienia, nazwiska i pseudonimu powoda. Zadaniem powoda było w szczególności artystyczne wykonanie/zaśpiewanie wskazanych przez Spółkę utworów lub ich fragmentów lub utworu stworzonego wyłącznie na potrzeby kampanii reklamowej produktów i usług oferowanych pod marką P..

A. D. jako zleceniobiorca zobowiązała się, że powód weźmie osobisty udział w zorganizowanych przez Spółkę działaniach reklamowych zgodnie z postanowieniami umowy, który swoje zadania będzie realizował zgodnie z zachowaniem zasad najwyższej staranności oraz celu umowy, jakim jest promocja oraz budowanie pozytywnej wizji marki P. oraz produktów i usług oznaczonych tą marką.

Zleceniobiorca zobowiązał się, że zarówno on jak i powód jako artysta nie są związani umową zawartą z podmiotem prowadzącym działalność konkurencyjną wobec Spółki oraz że nie powierzy wykonania umowy jakimkolwiek innym podmiotom. Ponadto, zleceniobiorca wyraził akceptację dla profilu działalności, strategii marketingowej Spółki oraz że wykonywanie umowy będzie wymagać od D. K. współdziałania z innymi wykonawcami, w tym również wspólnych wykonań i wspólnego udziału w działaniach reklamowych.

Z kolei Spółka zobowiązała się na własny koszt i na podstawie odrębnych umów do uzyskania odpowiednich zgód autorów tekstów i kompozytorów oraz zgody podmiotu, któremu przysługują prawa pokrewne producenta fonogramu do ustalonych przez strony repertuaru Artysty (§ 1).

W § 2 umowy pozwana zobowiązała się do zapewnienia udziału powoda **w minimum 2, a maksymalnie 4 kampaniach reklamowych Spółki**, przeniesienia praw i własności utworów w zakresie i na zasadach określonych w umowie (pkt 1) oraz do zapewnienia publikacji 2 postów przez D. K. na każdą kampanie na własnym koncie na I. @kwiatkowsky nawiązujących pozytywnie do marki P. (pkt 2).

Ponadto, pozwana zobowiązała się do zapewnienia udziału powoda w działaniach reklamowych w ramach każdej kampanii reklamowej, w szczególności występach, artystycznych wykonaniach, filmach reklamowych, spotach radiowych, maksymalnie 4 sesjach zdjęciowych, w realizacji materiałów „making of”, w eventach promocyjno-reklamowych (o których powód miał być powiadomiony z minimum 14-dniowym wyprzedzeniem), polubienia przez D. K. profilu P. w serwisie (...) przez cały okres obowiązywania Umowy (pkt 3). Scenariusze filmów i spotów radiowych miały być przedstawiane zleceniobiorcy do akceptacji z odpowiednim wyprzedzeniem, nie krótszym niż 3 dni robocze. Powód nie był zobowiązany do udziału w filmie i spotach radiowych, których treści i formy nie akceptował (pkt 4).

Zobowiązania zleceniobiorcy i artysty obejmowały, również przeniesienie na Spółkę prawa do rozporządzania i korzystania z artystycznych wykonań, o których mowa w przedmiotowej umowie oraz udzielenie Spółce zezwolenia na wykorzystanie w materiałach reklamowych dotyczących produktów marki sieci P. wizerunku, głosu artysty utrwalonych podczas działań reklamowych, imienia i nazwiska oraz pseudonimu artysty, dowolnych fragmentów artystycznych wykonań, w tym nie włączonych do wersji emisyjnych (materiały robocze) filmów lub spotów radiowych (pkt. 5).

Zgodnie z § 3 powód miał pozostawać do dyspozycji Spółki przez 8 dni w celu uczestnictwa w sesjach zdjęciowych, sesjach nagraniowych, sesjach filmowych, innych działaniach i materiałach reklamowych (akceptacja i ustalanie szczegółowych terminów miały być realizowane wyłącznie za pośrednictwem poczty elektronicznej menedżera powoda (...)). Zobowiązanie artysty obejmowało wprowadzanie odpowiednich zmian lub poprawek artystycznego wykonania powierzonej mu roli bez prawa do dodatkowego wynagrodzenia, niemniej o terminie wykonania zmian lub poprawek miał być poinformowany z odpowiednim wynagrodzeniem, a łączny czas na poprawki nie mógł przekroczyć 8 dni. Zleceniobiorca oświadczył, że wykonanie postanowień niniejszej umowy nie narusza praw osób trzecich, a w razie przypadków takiego naruszenia z przyczyn leżących po stronie artysty lub zleceniobiorcy zwolni Spółkę z odpowiedzialności i poniesie całkowitą odpowiedzialność wobec takich osób oraz pokryje wszelkie poniesione przez Spółkę z tego tytułu szkody i koszty.

Spółka miała prawo do rozporządzania i korzystania z wszystkich materiałów reklamowych z udziałem artysty na terytorium Rzeczypospolitej Polski z wyjątkiem rozpowszechniania materiałów reklamowych w sieci Internet oraz przy wykorzystaniu telefonii komórkowej lub innych usług mobilnych (§ 4).

Z tytułu należytego wykonania postanowień niniejszej umowy (w tym z tytułu zapewnienia udziału artysty w dwóch kampaniach reklamowych i przeniesienia wszelkich praw i zezwoleń dotyczących materiałów reklamowych) Zleceniobiorcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 500.000 zł netto plus VAT, przy czym kwota 250.000 zł plus VAT miała być płatna w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez Spółkę prawidłowo wystawionej faktury, która miała zostać dostarczona Spółce w terminie 7 dni od daty zakończenia sesji filmowej do pierwszej kampanii reklamowej. Zaliczka na udział w drugiej kampanii reklamowej w wysokości 250.000 zł plus VAT miała być płatna w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez Spółkę prawidłowo wystawionej faktury proforma. Faktura proforma zostanie wystawiona nie wcześniej niż 20 czerwca 2020 roku.

W przypadku realizacji kolejnych dwóch kampanii reklamowych z udziałem artysty Spółka miała zapłacić zleceniobiorcy wynagrodzenie w wysokości 100.000 zł netto plus VAT w ciągu 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury VAT (w terminie 7 dni od daty zakończenia sesji filmowej do trzeciej kampanii reklamowej

i kolejne 100.000 zł netto plus VAT w terminie 7 dni od daty zakończenia sesji filmowej do czwartej kampanii reklamowej).

W terminie 7 dni od otrzymania płatności zaliczki zleceniobiorca był zobowiązany do wystawienia faktury potwierdzającej otrzymanie zapłaty i dokonania rozliczeń z artystą i zwolnienia Spółki z odpowiedzialności z tego tytułu. Ponadto, oświadczył, że artysta nie będzie dochodził jakiegokolwiek wynagrodzenia od Spółki (§ 5).

W § 6 umowy, zleceniobiorca zobowiązał się, iż w okresie obowiązywania umowy i w okresie 12 miesięcy od daty jej rozwiązania wizerunek, głos, pseudonim, imię, nazwisko ani materiały z udziałem artysty nie będą wykorzystywane w reklamie lub promocji podmiotów prowadzących działalność bezpośrednio konkurencyjną wobec Spółki (czyli podmiotów będących przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi) oraz że w okresie obowiązywania niniejszej umowy oraz po jej wygaśnięciu w okresie 24 miesięcy zleceniobiorca i artysta będą dbali o dobre imię, interesy, markę i produkty Spółki.

Umowa miała być została zawarta na okres **od dnia 24 października 2019r. do dnia 23 października 2020 roku**. Spółka była uprawniona do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym (bez zachowania okresu wypowiedzenia) w przypadku rażącego naruszenia przez zleceniobiorcę lub artystę postanowień umowy. W przypadku zleceniobiorcy mogło być rezultatem braku udzielenia odpowiedniego umocowania ze strony artysty. Spółce w stosunku do zleceniobiorcy przysługiwało roszczenie o zapłatę kary umownej stanowiącej równowartość 20 % kwoty 500.000 zł plus VAT, a także, w przypadku gdy działania artysty spowodują brak możliwości lub znaczne utrudnienia w ukończeniu filmów, spotów radiowych lub sesji zdjęciowych, roszczenie o zwrot poniesionych kosztów związanych z ich organizacją (§ 7).

Wszelkie powiadomienia, akceptacje i potwierdzenia dokonane przy użyciu adresu mailowego (...) miały być wiążące zarówno dla artysty jak i zleceniobiorcy (§ 8) (dowód: umowa k. 69 - 81, zeznania D. B. (1) e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r. czas nagrania 01:13:44 - k. 86, zeznania świadka S. W. (1) czas nagrania 02:32:28 k. 88, wiadomość z dnia 16 lutego 2019 r. - k. 104, wiadomość e-mail - k.153, pismo (...) wraz z załączoną korespondencją e-mail - k. 188-195).

I. P. (1) wynegocjował, że powód oprócz udziału w nagraniu reklamy świątecznej P. miał brać udział w drugiej części kampanii reklamowej P.. Powód uczestniczył w nagraniu reklamy **w dniach 28-29 października 2019 r.** Towarzyszył mu S. W. (2) i I. P. (1). Pozwana nie towarzyszyła powodowi jako menager w czasie, gdy nagrywał reklamę.

Powód zasadniczo nie poniósł kosztów związanych z uczestnictwem w nagraniu reklamy. Powód mieszka w W. i w związku z tym nie było kosztów dojazdu, noclegu w hotelu, itp. (dowód: zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 00:48:0, zeznania świadka S. W. (1) e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 03:05:24)

Powód zrealizował umowę, wziął udział w nagraniu reklamy. Spółka nie miała zastrzeżeń do wykonania umowy przez powoda (dowód: okoliczności bezsporne, zeznania świadka D. B. (1) na rozprawie z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 01:31:31)

W dacie realizacji reklamy, umowa w formie pisemnej nie została podpisana przez obie strony kontraktu (dowód: zeznania świadka D. B. (1) e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r. czas nagrania 00:35:55 - k. 86 - 87, pismo (...) k. 144-146, kopia umowy - k. 146-152, pismo z dnia z dnia 22 lipca 2020 r. - odmowa zawarcia umowy przez (...) z A. D. k. 154).

W dniu 2 stycznia 2020 r. pozwana wystawiła spółce (...) fakturę VAT na kwotę 307.500 zł z datą płatności 9 stycznia 2020r., która stanowiła rozliczenie powoda w nagraniu materiałów reklamowych do świątecznej kampanii P. Junior B.. Pieniądze zostały wypłacone pozwanej przez Spółkę (dowód: okoliczności bezsporne, faktura VAT k. 17 akt, pismo (...) k. 144, zeznania świadka D. B. (1) e-protokół z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 02:18:36)

Pełnomocnictwo dla pozwanej zostało wypowiedziane przez powoda z dniem 30 stycznia 2020 r. z powodu nie wywiązywania się z obowiązku rozliczania umów i nieprzekazywania pieniędzy nie tylko dla powoda, ale i muzyków przez niego zatrudnianych (dowód: kopia oświadczenia o wypowiedzeniu wszelkich pełnomocnictw k. 20, potwierdzenie nadania i odbioru przesyłki przez pozwaną k. 21 i k. 22, zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 03:05:23).

W dniu 25 lutego 2020 r. już po wypowiedzeniu pełnomocnictwa pozwanej przez powoda, pozwana podpisała umowę i przesłała ją do podpisu przez (...) z siedzibą w W., reklamującą markę P.. Spółka wiedząc od powoda o wypowiedzeniu pełnomocnictwa, nie podpisała tej umowy. Oświadczyła, że kończy współpracę z pozwaną. Nowy menager powoda negocjował warunki kolejnego kontraktu na udział powoda w reklamie P.. Warunki tej umowy nie są tożsame z warunkami wynegocjowanymi przez I. P. (1) (dowód: zeznania świadka D. B. (1) e-protokół z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 02:18:36, zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 03:05:23).

Z tytułu wykonanej usługi powód na rzecz P. powód jako sprzedawca wystawił pozwanej jako nabywcy fakturę VAT na kwotę 199.875 złotych w dniu 3 kwietnia 2020r.

Do daty wyrokowania w przedmiotowej sprawie, pozwana nie rozliczyła się z powodem, nie przekazała mu należnego wynagrodzenia, nie przekazała kopii projektu umowy na reklamę P.. Nie zareagował na wypowiedzenie pełnomocnictwa, nie wydała żadnych dokumentów powodowi związanych z umowami realizowanymi przez powoda (dowód: kopia faktury VAT k. 23 akt, zeznania powoda D. K. e-protokół z rozprawy z dnia 11 stycznia 2021 r., czas nagrania 03:05:23).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy należy podnieść, że przedmiotem sporu było ocena relacji prawnych łączących powoda z pozwaną, podstawy faktyczne i prawne żądania od pozwanej zgodnie z wystawioną fakturą należności dochodzonej w pozwie oraz podstawy faktyczne i prawne oraz wysokość wierzytelności pozwanej, którą w toku procesu przedstawiła do potrącenia.

Należy podkreślić, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie potwierdził, iż pozwaną łączył z powodem contract management. Umowa artysty z agencją artystyczną lub menagerem na gruncie prawa polskiego jest umową nieskodyfikowaną, najczęściej agencyjną z elementami umowy o świadczenie usług lub z elementami zlecenia.

Zeznania pozwanej oraz zeznania świadka I. P. (1) w zakresie, w jakim twierdzili, że pozwana była menagerem powoda w świetle logiki i doświadczenia życiowego w zestawieniu z zeznaniami powoda , z zeznaniami świadka I. W. oraz zeznaniami świadka D. B. (1) nie zasługują na przymiot wiarygodności.

Należy podkreślić, że:

- powód wyraźnie stwierdził, że wszystkie warunki umów, występy na koncertach , w klubach, w reklamie itp. powód ustalał z I. P. (1), to ta osoba jako menager pozostawała w bezpośrednim kontakcie z powodem,
- powód od I. P. (1) posiadał wiedzę o stawkach za udział artysty w przedsięwzięciu, z nim ustalał zasady podziału wynagrodzenia 65% dla artysty, 35% dla menagera, to powód obdarzył zaufaniem te osobę,
- powód nigdy nie zatrudniał pozwanej jako menagera, nie zawierał z nią umowy pisemnej (brak takiego dokumentu), ani ustnej w tym zakresie,
- w 2017r. co potwierdza umowa o współpracy pozwanej z I. P. (1), to I. P. (1) zatrudnił pozwaną i to ona była na pozycji agenta względem I. P. (1). W sprawie nie pojawiły się żadne dowody na to, że powód miał wpływ na treść umowy, uczestniczył w przygotowaniu jej warunków, czy chociażby otrzymał do wiadomości kopię umowy,

- nic nie stało na przeszkodzie, skoro można było zawrzeć umowę między I. P. (1) a pozwaną w 2017r. w formie pisemnej, aby taka umowa pojawiła się w obrocie między pozwaną a powodem, skoro miała być jego menagerem,

- w 2017r. powód był na tyle rozpoznawalną i publiczną osobą, był w fazie rozwoju kariery artystycznej, że brak jest logicznych podstaw do przyjęcia, by szukał kolejnego menagera bez doświadczenia, bez pozycji w środowisku artystycznym, w branży muzycznej, a taką osobą była pozwana. Pozwana nie mogła w 2017r. poszczycić się umowami o management z innymi artystami, czy doświadczeniem w tej branży,

- świadek S. W. (1) wyraźnie stwierdził, że pozwana została „wprowadzona przez I., by wszystko się zgadzało, pieniądze były na czas”. Świadek podkreślał, że to co robiła A. dla powoda, to ustalał I.. A. pomagała I., nie powodowi. Ostatecznie jednak świadek sam przyznał, że powód podał decyzję o zakończeniu współpracy z pozwaną, co w ocenie Sądu, wskazuje jednak, że przez czynności faktyczne, dokonane, powód godził się na uczestnictwo we współpracy z pozwaną, przy czym nie na takich zasadach, jak to sobie przypisuje pozwana,

- świadek D. B. (1) nie zaangażowana w żaden sposób w spór między stronami, również podnosiła, że pozwana nie była w środowisku znana jako menager powoda, nigdy nie negocjowała z P4 Spółką z o.o. warunków kontraktu, nie przekazywała umowy do analizy prawnej, a jak wszystko było uzgodnione, to I. P. (1), a nie powód wskazał, że do umowy jako strona zostanie „wpisana” pozwana,

- pozwana nie udzielała pomocy, powodowi jako artyście w czasie realizacji reklamy dla marki P., z powodem był S. W. (1) i I. P. (1),

- to na żądanie I. P. (1) powód wystawił pełnomocnictwo dla pozwanej, nawet sama pozwana nie występowała o taki dokument dla siebie,

- pozwana w ogóle nie była zorientowana jakie są koszty wzięcia udziału artysty w nagraniu reklamy dla P., mimo że powinna mieć na ten temat wiedzę, skoro twierdziła, że była menagerem powoda. To świadek S. W. (1) podobnie zresztą jak powód wyjaśniali, że koszt jest zerowy, bowiem reklama była nagrywana w W., stroje i wizaż zapewniała Spółka. Nie ma zatem podstaw by z wynagrodzenia za udział w tej konkretnej reklamie potrącać jakieś koszty,

- rodzaj czynności wykonywanych przez pozwaną wynika przede wszystkim z zeznań powoda, zeznań świadka S. W. (1), z zeznań D. B. (2), z korespondencji mailowej, a i po części z zeznań samej pozwanej i świadka I. P. (1). Tam, gdzie pozwana była „wpisywana” do umowy miała po wystawieniu faktury przez powoda przekazać mu po potrąceniu kosztów, 65% wynagrodzenia, a z 35% rozliczyć się z I. P. (1), miała dokonywać płatności na rzecz muzyków, wykonywać inne czynności biurowe, pilnować terminów itp. Brak jest możliwości na podstawie przedstawionych dowodów przyjęcia- poza analizowanym kontraktem na reklamę z P. i opisywanymi powyżej czynnościami, by przypisać pozwanej negocjowanie umów, public relations, dbanie o wizerunek artysty, opiekę i pomoc w rozwoju kariery itp. Ani wiedza, ani doświadczenie, ani kontakty w środowisku artystycznym, w ocenie Sądu, nie pozwalały pozwanej na świadczenie tego rodzaju usług,

- treść pełnomocnictwa wyraźnie wskazywała, że pozwana nie mogła działać jako zastępca pośredni powoda, mogła przy tego rodzaju pełnomocnictwa zawrzeć jedynie umowę w imieniu i na rzecz powoda, przekroczyła granice pełnomocnictwa, a przy braku wypłaty wynagrodzenia powodowi, również nie wykonywała należycie umowy zlecenia, w ramach której miała powodowi realizować przelewy, rozliczyć się z I. P. (1), przekazać kopię umowy ze Spółką P4 ,

- poza sporem jest, że pozwana powodowi nie wystawiała faktury, ale koszt jej pracy zasadniczo miało pokrywać w określonej proporcji, to co było przekazywane w ramach 35% z wynagrodzenia powoda. Obrót faktur między pozwaną a I. P. (2), jest zasadniczo poza zakresem zainteresowania Sądu w tej sprawie,

- warto zaznaczyć, że w samej umowie ze Spółką P4 w §5 ust. 15 pozwana oświadczyła, że odpowiada za dokonanie rozliczeń z powodem z tytułu pobranego wynagrodzenia, czego nie zrobiła i to jest poza sporem w niniejszej sprawie. To świadczy również o nienależytym wykonaniu umowy zlecenia,

- przy przyjęciu przez Sąd, że pozwana nie jest menagerem-agentem powoda, kontrakt na reklamę P. nie wynika z jej aktywności jako menagera, prowadzenie postępowania dowodowego w kierunku dokładnego ustalenia warunków kolejnej umowy powoda ze spółką P4 na reklamę P. i wynagrodzenia z tego tytułu jest bezprzedmiotowe. Pozwana nie ma podstaw, by ubiegać się o utraconą prowizję, czy świadczenie wyrównawcze lub jakiegokolwiek utracone korzyści. Stąd też wniosek pozwanej o zobowiązanie Spółki P4 lub powoda do przedłożenia takich umów został pominięty jako nie mający znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się prawie w całości zasadne.

Ustalone okoliczności sprawy, w ocenie Sądu, wykluczają przyjęcie, iż strony procesu łączyła umowa agencyjna lub umowa agencyjna z elementami umowy o świadczenie usług. Pozwana nie była menedżerem artysty, a co najwyższej wykonywała czynności dające się zakwalifikować w ramach umowy zlecenia.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym wykładnia oświadczeń woli powinna uwzględniać stosownie do art. 65 § 2 k.c. – rzeczywistą wolę stron. W tym celu należy zbadać nie tylko konkretne postanowienia określonej umowy, ale dokonać analizy jej całości. Innymi słowy wskazane jest przyjmowanie takiego sensu oświadczenia woli, które uwzględnia logikę całego tekstu (kontekst umowny). Ponadto, dla stwierdzenia zgodnej woli stron mogą mieć znaczenie ich wcześniejsze i późniejsze oświadczenia oraz zachowania, czyli kontekst sytuacyjny. Wykładnia oświadczeń woli stron umowy wymaga uwzględnienia wzajemnych relacji między postanowieniami tej umowy (por. art. wyroki SN z 5.7.2013 r., IV CSK 1/13, L.; postanowienie SN z 14.10.2016 r., I CSK 631/15, L.; wyrok SN z 16.3.2018 r., IV CSK 106/17, L.). Ponadto, SN zwrócił uwagę, że przy dokonywaniu wykładni umów uwzględnić należy relewantne w okolicznościach sprawy przesłanki, o których mowa w art. 65 § 1 k.c. Wykładnia oświadczeń woli powinna uwzględniać stosownie do art. 65 § 2 k.c. – rzeczywistą wolę stron, co wymaga zbadania nie tylko konkretnego postanowienia określonej umowy, ale analizy jej całości. Innymi słowy wskazane jest przyjmowanie takiego sensu oświadczenia woli, które uwzględnia logikę całego tekstu (kontekst umowny).

W ocenie Sądu, powód nigdy nie składał oświadczeń woli, ani w formie pisemnej ani w formie ustnej, by zawrzeć z pozwaną umowę agencyjną. Nie miał ani takiej woli, ani takiego zamiaru. Odmiennym twierdzeniom pozwanej, przeczą ustalone okoliczności sprawy. Powód co najwyżej akceptował i to z powodu działań swojego menagera I. P. (1), obecność pozwanej jako osoby wykonującej czynności pomocnicze, na zasadzie czynności zleconych, ułatwiających i porządkujących prace menagera I. P. (1), nie zaś czynności, którym można przypisać rangę menagementu.

Należy zauważyć, że **umowa regulująca współpracę artysty z menagerem czy też agencją artystyczną może przybrać różną formę** – może to być **umowa zlecenia**, gdy ogranicza się do zarządzania karierą artysty lub **umowa o dzieło**, gdy powstaje dzieło. Najczęściej spotykanym przypadkiem, w szczególności w przypadku agencji aktorskich oraz PR-owych, będzie **umowa agencyjna z elementami umowy o świadczenie usług**.

Stosownie do art. 758 § 1 k.c. przez umowę agencyjną przyjmujący zlecenie (agent) zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego pośredniczenia, za wynagrodzeniem, przy zawieraniu z klientami umów na rzecz dającego zlecenie przedsiębiorcy albo do zawierania ich w jego imieniu. Do zawierania umów w imieniu dającego zlecenie oraz do odbierania dla niego oświadczeń agent jest uprawniony tylko wtedy, gdy ma do tego umocowanie (art. 758 § 2 k.c.). Umowa agencyjna jest umową konsensualną, wzajemną, odpłatną, należy do umów o świadczenie usług, wymaga szczególnego zaufania stron i lojalności (art. 760 k.c.). Z umowy agencyjnej wynika zobowiązanie o stałym charakterze.

Istotną cechą przepisu art. 758 k.c. jest dominacja norm bezwzględnie wiążących (ius cogens) oraz semiimperatywnych. Ma to zwiększyć ochronę agenta jako strony umowy agencyjnej, a za takim kierunkiem zmiany uregulowania przemawiała dotychczasowa praktyka obrotu (komentarz do art. 758 k.c. red. Gniewek 2017, wyd. 8/ Jezioro, opubl. W Legalis).

Stronami umowy agencyjnej są przyjmujący zlecenie (agent) i dający zlecenie (przedsiębiorca). Aktualna regulacja agencji przewiduje, że umowa agencji jest umową dwustronnie podmiotowo kwalifikowaną. Oznacza to, że umowę agencyjną może zawrzeć tylko agent w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa z innym przedsiębiorcą. Wyrażenie „w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa” oraz termin „przedsiębiorca” długo nie były zdefiniowane w KC. Formuła w „zakresie działalności swego przedsiębiorstwa” zastąpiła przed laty w KC pojęcie „kupca” jako element podmiotowy umów nazwanych przejętych do k.c. z KH. Termin „przedsiębiorca” jest zdefiniowany w art. 43¹ k.c. Wprowadzona zmiana w zakresie i w sposobie ustanowienia kwalifikacji podmiotowych dla obu stron umowy agencyjnej nie została podyktowana wprost przez postanowienia dyrektywy Nr 86/653. Ograniczenia podmiotowe znane dyrektywie Nr 86/653 polegają bowiem na tym, że wskazane zostały tam podmioty, do których nie stosuje się jej postanowień (zob. art. 1 ust. 3 i art. 2 ust. 1 dyrektywy Nr 86/653).

Agent jest więc przedsiębiorcą i profesjonalistą w zakresie usług agencyjnych, a jego kontrahent przedsiębiorcą. Natomiast nie ma znaczenia to, w jakiej formie organizacyjnoprawnej strony umowy agencyjnej prowadzą swoją działalność gospodarczą. Może to być osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, ale posiadająca z mocy przepisów szczególnych zdolność prawną (komentarz do art. 758 k.c. T. II red. Pietrzykowski 2018, wyd. 9/Ogiegło, Legalis).

W świetle postanowień wskazanego przepisu umowa agencyjna jest umową dwustronną (w szczególności nie jest stroną umowy agencyjnej „klient”, choć zasadniczo umowa agencyjna ma na celu powstanie stosunku prawnego, którego stroną jest taki klient), konsensualną, wzajemną oraz odpłatną; jej skutkiem jest powstanie trwałego, opartego na zaufaniu, stosunku pomiędzy stronami (może być zawarta na czas oznaczony i nieoznaczony). Ze względu na realizowane funkcje agencję zalicza się do umów o świadczenie usług; przy czym jest to umowa najbardziej zbliżona do zlecenia.

Należy też zauważyć, że w konkretnym przypadku stosunek z umowy agencji może przybrać postać „agencji pośredniczej”, jeśli przedmiot umowy nie obejmuje umocowania do zawierania umów w imieniu dającego zlecenie oraz szerszej „agencji przedstawicielskiej”, jeśli agent jest umocowany do zawierania umów w imieniu dającego zlecenie (komentarz do art. 758 k.c. red. Gniewek 2017, wyd. 8/Jezioro, opubl. W Legalis).

W myśl art. 764¹ § 1 k.c. umowa zawarta na czas nieoznaczony może być wypowiedziana na miesiąc naprzód w pierwszym roku, na dwa miesiące naprzód w drugim roku oraz na trzy miesiące naprzód w trzecim i następnych latach trwania umowy. Ustawowe terminy wypowiedzenia nie mogą być skracane. Z kolei rozwiązanie umowy agencyjnej bez zachowania terminów wypowiedzenia może nastąpić z powodu niewykonania obowiązków przez jedną ze stron w całości lub znacznej części, a także w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności (art. 764² § 1 k.c.). A jeśli wypowiedzenia dokonano na skutek okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność druga strona, jest ona zobowiązana do naprawienia szkody poniesionej przez wypowiadającego w następstwie rozwiązania umowy (§ 2 art. 764²k.c.).

Art. 764² k.c. reguluje w sposób bezwzględnie wiążący (*ius cogens*) podstawy i skutki wypowiedzenia umowy agencyjnej bez zachowania terminów wypowiedzenia. Ten tryb ustania stosunku z umowy agencyjnej dotyczy zarówno umów zawartych na czas nieoznaczony, jak i na czas oznaczony; ponadto także przekształconych w tym zakresie w trybie art. 764 k.c., a więc każdej umowy agencyjnej. Podstawą takiego radykalnego rozwiązania umowy jest niewykonanie zobowiązania przez jedną ze stron w całości lub znacznej części, a także zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności (§ 1). Bezwzględny charakter omawianego przepisu ogranicza możliwości umownego określenia przyczyn wypowiedzenia bez zachowania terminów; dopuszczalne jest jedynie doprecyzowanie istniejących przesłanek w granicach, które nie prowadzą do zmiany zasad ustalonych w ustawie; w szczególności nie jest dopuszczalne nadmierne rozbudowywanie katalogu takich przyczyn (por. komentarz do art. 764² k.c. red. Gniewek 2017, wyd. 8/Jezioro, Legalis).

Dla oceny skuteczności wypowiedzenia na podstawie art. 764² § 1 k.c. istotna jest okoliczność, czy powstały materialnoprawne przesłanki jego zastosowania. Bezpodstawne dokonanie wypowiedzenia nadzwyczajnego nie jest jednak dotknięte sankcją bezskuteczności, wypowiadający naraża się jedynie na odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie art. 471 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 roku, V CSK 33/13, Legalis nr 819309).

W przypadku powiązania umowy agencyjnej z umową o świadczenie usług (art. 750 k.c.) agent zobowiązuje się do **stałego pośredniczenia, za wynagrodzeniem, przy zawieraniu z klientami umów na rzecz artysty, albo do zawierania ich w imieniu artysty**. Co istotne, działania agenta muszą mieć miejsce w zakresie działalności jego przedsiębiorstwa (np. jednoosobowa działalność, spółka handlowa).

Umowa artysty z agencją artystyczną powinna precyzyjnie określać zakres zobowiązań stron. Najczęściej będą pojawiać się takie działania jak:

- działania z zakresu public relations,
- zarządzanie projektami realizowanymi przez artystę,
- opracowanie materiałów służących do promocji artysty,
- sprawowanie bieżącej opieki nad artystą,
- opracowywanie i realizacja koncepcji strategii wizerunkowej artysty,
- zarządzanie mediami społecznościowymi artysty i stroną internetową,
- podejmowanie działań mających na celu budowanie wartości marketingowej artysty,
- reprezentacji artysty przy kontaktach z podmiotami trzecimi,

a także – jako kluczowy element wskazujący na to, że mamy do czynienia z umową agencyjną - **pozyskiwanie przez agenta dla artysty kontraktów z podmiotami trzecimi (np. reklamowych, muzycznych, aktorskich) i negocjowanie ich warunków**.

Te wszystkie istotne elementy miała umowa powoda z I. P. (1), a nie z pozwaną A. D.. Poza sporem w sprawie było to, że zakres obowiązków I. P. (1) był bardzo szeroki i mieścił się w kwalifikacji do umowy agencyjnej z elementami świadczenia usług, czego nie można powiedzieć o relacji kontraktowej powoda z pozwaną, która to relacja nawiązała się po części per factia concludentia- czyli akceptację czynności zleconych pozwanej nie przez powoda , ale przez jego menagera i to wykonywanych na rzecz powoda. To z I. P. (1) powód wypracował model współpracy, zakres obowiązków menagera oraz kluczowy elementem umowy agencyjnej – postanowienie dotyczące wynagrodzenia agenta. Ustalono wysokość procentowo wynagrodzenia agenta, zależnego od wartości umowy, do której zawarcia doszło. Takie rozwiązanie było akceptowane przez powoda i I. P. (1). Po potrąceniu kosztów związanych z uczestnictwem w wydarzeniu (np. koszty przejazdu, wyżywienia, hotelu itp.), artysta otrzymywał 65% wynagrodzenia, menager 35%. Powód nigdy z pozwaną nie ustalał należnego jej wynagrodzenia i nie posiadał wiedzy, w jakich proporcjach następował podział pieniędzy między pozwaną a I. P. (1). Akceptował jednak, że z przekazywanych 35% należności praca pozwanej będzie wynagradzana.

Umowa artysty z menedżerem powinna precyzyjnie określać model zawierania umów z podmiotami trzecimi oraz sposób ich rozliczenia. Można spotkać się z umowami artysty z kontrahentem zawieranymi w wyniku działań agenta, agent nie jest stroną umowy, tylko artysta. Agent w takim przypadku powinien otrzymać swoją prowizję bezpośrednio od artysty –na mocy umowy agencyjnej. W innym przypadku wymaga się pełnomocnictwa od artysty dla agencji. Wtedy agencja zawiera umowę bezpośrednio z podmiotem trzecim, w imieniu artysty. W tym przypadku

wymagane jest pełnomocnictwo dla agencji do działania w imieniu artysty. Wynagrodzenie przechodzi bezpośrednio przez agencję, która zazwyczaj potrąca swoją prowizję, przed wypłatą części wynagrodzenia należnego artyście. To rozwiązanie nie jest prawnie korzystne dla artysty, bo nie ma kontroli nad tym, jaka umowa została zawarta w jego imieniu. Można przyjąć w obrocie prawnym umowę trójstronną -artysta, agent i kontrahent. Wynagrodzenie prowizyjne agenta będzie płatne bezpośrednio przez kontrahenta na mocy trójstronnej umowy.

W przedmiotowej sprawie, to I. P. (1) jako menager powoda ustalał wszelkie postanowienia- warunki umowy ze Spółką P4, negocjował kontrakt, był osobiście na spotkaniach w Spółce. Pozwana w rozmowach nie uczestniczyła, nie wykazała żadnej aktywności, która miałaby doprowadzić do zawarcia kontraktu na udział powoda w reklamie. Spółka P4 w ogóle nie wiedziała, kim jest pozwana. I. P. (1) był osobą powszechnie znaną w środowisku artystycznym jako menager powoda. Jak wynika z zeznań świadka D. B. (1) , to I. P. (1) wskazał, że do umowy zostanie „ **wpisana pozwana**” i **poprosił o pełnomocnictwo od powoda dla pozwanej. Należy jednak zauważyć, że udzielone pełnomocnictwo upoważniało do działania w imieniu powoda i na rzecz powoda- pełnomocnictwo bezpośrednie, nie zaś do działania pozwanej we własnym imieniu i na rzecz powoda (pełnomocnictwo pośrednie). Na podstawie tak udzielonego pełnomocnictwa pozwana nie miała umocowania do bycia stroną umowy z P., nie miała też zawartej z powodem umowy agencyjnej, lub umowy agencyjnej z elementami umowy o świadczenie usług.**

Należy podkreślić, że w przypadku zlecenia o typie pełnomocnictwa skutki czynności prawnej dokonanej przez przyjmującego zlecenie powstają bezpośrednio po stronie dającego zlecenie. To on staje się podmiotem praw i obowiązków wynikających z czynności prawnej dokonanej przez zleceniobiorcę. Takie zlecenie jest w świetle art. 734 § 2 k.c. zasadą, gdyż w braku odmiennej umowy zlecenie obejmuje umocowanie do wykonania czynności w imieniu dającego zlecenie. Oznacza to, że wywołanie odmiennego skutku, a więc objęcie umową zlecenia działania zleceniobiorcy w charakterze zastępcy pośredniego, wymaga zastrzeżenia w umowie. Jeżeli z umowy nie wynika odmienna wola stron, ma ona postać zlecenia o typie pełnomocnictwa (por. w yrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 21 maja 2015 r. VI ACa 852/14).

Poza sporem w sprawie powinno być to, że brak jest jakiegokolwiek umowy ze wskazanym zastrzeżeniem między powodem a pozwaną.

Należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 95 § 2 k.c. , czynność prawna dokonana przez przedstawiciela w granicach umocowania pociąga za sobą skutki bezpośrednio dla reprezentowanego. Pełnomocnik dokonuje, bowiem czynności w imieniu osoby zastępowanej i na jej rachunek, w odróżnieniu od zastępcy pośredniego, który działa wprawdzie we własnym imieniu, lecz na cudzy rachunek. Prawo polskie stoi na gruncie zasady niezależności pełnomocnictwa od stosunku wewnętrznego między mocodawcą a pełnomocnikiem (stosunku stanowiącego podstawę pełnomocnictwa, nazywanego skrótowo **stosunkiem podstawowym**). Udzieleniu pełnomocnictwa nie musi więc towarzyszyć kreowanie stosunku podstawowego, choć w praktyce do powstania takiego stosunku często dochodzi (K. Kopiczyńska-Pieczniak, w: Kidyba, Komentarz KC 2012, t. I, s. 607; M. Smyk, Pełnomocnictwo, s. 155 i n.; P. Sobolewski, w: Osajda, Komentarz 2017, t. I, s. 721, Nt 8; P. Piniór, w: Habdas, Frasz, Komentarz KC 2018, I, s. 857, Nb 8). Odmiennie J. G., który sądzi, że "z każdym stosunkiem pełnomocnictwa związany jest zawsze stosunek podstawowy", a w braku umowy określają go przepisy o prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia (J. Grykiel, w: Osajda, Komentarz 2017, t. I, s. 653, Nb 45 i 46).

Zdaniem Sądu, w przedmiotowej sprawie pozwana wykonywała na zasadzie umowy zlecenia czynności w postaci wystawiania faktur, rozliczania wynagrodzenia powoda, podziału tego wynagrodzenia dla powoda, I. P. (1), muzyków, czynności typowo biurowych itp. Nie była to też typowa usługa księgową dla powoda, ponieważ powód korzystał z innego biura księgowego.

Pozwana powinna działać przy zawarciu umowy ze Spółką P4 jako pełnomocnik bezpośredni i można to wiązać ze stosunkiem podstawowym -umową zlecenia. Faktyczny zakres współpracy podejmowanej przez strony procesu,

nie daje się zakwalifikować inaczej, jak tylko umowa zlecenia oraz jako powinność działania w ramach udzielonego pełnomocnictwa, nie zaś jako umowa agencyjna powoda z pozwaną. Nie można też przeoczyć, że w istocie rzeczy zakres czynności wykonywanych przez pozwaną był zależny od decyzji I. P. (1), który zawarł z pozwaną umowę o współpracy, ale nie jest przedmiotem tego procesu dokładne ustalenie i ocena, w jaki sposób przebiegła współpraca i realizacja obowiązków umownych między tymi osobami. Pozwana nie była w relacjach kontraktowych takim partnerem dla powoda, jakim był I. P. (1), to z I. P. (1) powód ustalał wszystkie kwestie związane z udziałem w wydarzeniach artystycznych, w programach, reklamach, trasach koncertowych, w wywiadach, nagrywaniu teledysków, płyt itp. , nie zaś z pozwaną. Nawet, w sytuacji, gdy powód dzwonił o pieniądze do pozwanej, to również pytała wtedy o zgodę I. P. (1) na wypłatę pieniędzy, sama nie podejmowała tej decyzji. Do umowy z e Spółką P4– „do wpisania do umowy”- została wskazana przez I. P. (1), a powód został poproszony, również przez niego o wystawienie pełnomocnictwa dla pozwanej. Pozwana mimo, że określa siebie na pozycji menedżera, także nie twierdziła, że samodzielnie wystąpiła o taki dokument do powoda.

Zakończenie współpracy między stronami, to wypowiedzenie pełnomocnictwa pozwanej przez powoda. Znamionym jest, że powód nie wypowiedział umowy o obsługę menedżerską- umowy agencyjnej. Nie składał takich oświadczeń woli, bowiem nigdy nie miał zamiaru i woli pozostawiania stroną takiej umowy z pozwaną.

Nie ma zatem , w ocenie Sądu, przy takiej kwalifikacji materialno- prawnej podstaw do uznania, że pozwana w ramach potrącenia może domagać się utraconej prowizji, 35% od całości wynagrodzenia, które powód uzyskalby po zawarciu umowy na udział we wszystkich planowanych kampaniach reklamowych P. i co dawałoby pozwanej prawo od zatrzymania całości kwoty pobranej od P..

Zakończenie czynności wykonywanych na podstawie umowy zlecenia (ewentualnie umowy o świadczenie usług art. 750 k.c.) zawartej per factia concludentia, również nastąpiło poprzez brak zlecenia czynności faktycznych realizowanych przez pozwaną dla powoda. Pozwana nie uczestniczyła już w żadnych przedsięwzięciach artystycznych powoda, ani przy czynnościach biurowych, ani przy wystawianiu faktur.

Zgodnie z **art. 746 § 1 k.c.**, dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę. Przepis ten ma charakter dyspozytywny, co znajduje potwierdzenie w treści § 3 tego artykułu, który wyłącza możliwość zrzeczenia się z góry uprawnienia do wypowiedzenia zlecenia z ważnych powodów.

Jednostronne rozwiązanie stosunku obligacyjnego przez każdą ze stron jest możliwe w każdym czasie, a artykuł nie wprowadza terminów wypowiedzenia, wywołuje ono zatem skutki (w postaci wygaśnięcia zobowiązania) w chwili, gdy dotarło do adresata w taki sposób, że mógł on zapoznać się z jego treścią, przy czym przepis ten ma charakter względnie obowiązujący i strony stosunku mogą między sobą ustalić, po upływie jakiego terminu umowa ulegnie ostatecznemu rozwiązaniu - co też strony uczyniły. Istotne jest również to, że jeżeli odpłatna umowa zlecenia zostanie przez dającego zlecenie wypowiedziana bez ważnego powodu, wypowiedzenie jest wprawdzie skuteczne i prowadzi do wygaśnięcia stosunku prawnego, ale dający zlecenie jest zobowiązany dać przyjmującemu zlecenie odszkodowanie za straty, wynikłe z rozwiązania umowy (wyrok Sądu Najwyższego z 11 września 2002 r., sygn. akt V CKN 1152/00; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 czerwca 2016 r., sygn. akt I ACa 20/16; wyrok Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt I Ca 433/13).

Zgodnie z art. 361 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (§ 1). W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że wypowiedzenie umowy zlecenia bez ważnej przyczyny uzasadnia - w świetle art. 746 § 1 k.c. - obowiązek zleceniodawcy

naprawienia szkody, którą są utracone zarobki (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09 czerwca 1972 r., sygn. akt I PR 8/72; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2002 r., sygn. akt V CKN 1030/00).

Rozwiązanie umowy zlecenia za porozumieniem stron, dochodzi do skutku, kiedy obie strony stosunku prawnego wymieniły się zgodnymi oświadczeniami woli o rozwiązaniu łączącego ich stosunku (art. 61 § 1 k.c.). Jeżeli jedna ze stron takiego oświadczenia nie zgłosiła, to oświadczenie drugiej strony należałoby poczytywać jako jednostronne rozwiązanie umowy, w myśl art. 746 § 1 k.c.

W świetle powyższych przepisów Sąd uznał, że wypowiedzenie pełnomocnictwa (oświadczenie woli) oraz zaniechanie korzystania z usług pozwanej, **było w istocie jednostronnym oświadczeniem pozwanego o zakończeniu współpracy z pozwaną , a tym samym także rozwiązaniem umowy zlecenia (ewentualnie umowy o świadczenie usług).**

Nadużycie zaufania przez pozwaną, brak rozliczenia wynagrodzenia z P., jak i innych kontraktów, przekroczenie granic pełnomocnictwa, brak przekazania kopii dokumentów- w tym umowy ze Spółką P4, dawały , w ocenie Sądu, powodowi pełne prawo do zakończenia wszelkich relacji prawnych z pozwaną, tym bardziej, że korzystanie z usług pozwanej było związane bezpośrednio ze współpracą powoda z jego menagerem I. P. (1).

Zatem, i z tej podstawy pozwana nie ma żadnej wierzytelności, która nadawałaby się do potrącenia, nie wspominając o tym, że powód dochodzi z wynagrodzenia należnego od P., a pobranego przez pozwaną jedynie 65%, pozostawiając na rachunku bankowym pozwanej 35%.

Zgodnie z art. 203¹ § 1 k.p.c. podstawą zarzutu potrącenia może być tylko wierzytelność pozwanego z tego samego stosunku prawnego co wierzytelność dochodzona przez powoda, chyba że wierzytelność pozwanego jest niesporna lub uprawdopodobniona dokumentem nie pochodzącym wyłącznie od pozwanego.

W myśl § 2 art. 203¹ § 1 k.p.c. pozwany może podnieść zarzut potrącenia nie później niż przy wdaniu się w spór co do istoty sprawy albo w terminie dwóch tygodni od dnia, gdy jego wierzytelność stała się wymagalna.

Zarzut potrącenia może zostać podniesiony tylko w piśmie procesowym. Do pisma tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pozwu, z wyjątkiem przepisów dotyczących opłat (art. 203¹ § 3 k.p.c.).

Na skutek nowelizacji, która weszła w życie 7 listopada 2019r. sprecyzowano możliwość zastosowania zarzutu potrącenia w toku procesu cywilnego. Ustawodawca wskazał, że zarzut ten nader często stanowi jedynie wybieg procesowy pozbawiony podstawy faktycznej w celu przedłużenia postępowania. Jednocześnie praktyka orzecznicza wskazuje, że w przypadkach, gdy do potrącenia rzeczywiście doszło, z reguły nie ma sporu co do tego faktu, a przynajmniej nie ma trudności z wykazaniem tego stosownymi dokumentami, dlatego też wprowadzono wymóg, aby zarzut potrącenia dotyczył tylko niespornego zakresu wierzytelności dochodzonej przez powoda. Podstawą zarzutu potrącenia ma być tylko wierzytelność pozwanego niesporna lub udowodniona dokumentem nie pochodzącym od pozwanego, a jeżeli te wymogi nie są spełnione – to tylko wierzytelność powstała z tego samego stosunku prawnego, co wierzytelność dochodzona pozwem. To ograniczenie ma pozwolić uniknąć poszerzania procesu o badanie stosunków prawnych niezwiązanych z tym stosunkiem prawnym, z którego powód wywodzi swe roszczenia i który stanowi zasadniczy przedmiot rozpoznania w procesie. Zgłoszenie zarzutu opartego na wierzytelności niespełniającej żadnego z tych wymagań będzie skutkowało bezskutecznością zarzutu i jego nieuwzględnieniem w rozstrzygnięciu.

Ustawodawca podniósł, że możliwość podniesienia przez pozwanego zarzutu potrącenia nie później niż przy wdaniu się w spór co do istoty sprawy albo w terminie dwóch tygodni od dnia, gdy jego wierzytelność stała się wymagalna, wystarczająco zabezpieczy jego prawa, a jednocześnie nie doprowadzi do nadmiernej zwłoki w postępowaniu. Zarzut zgłoszony z uchybieniem tego terminu zostanie, zgodnie z ogólnymi regułami, pominięty w rozstrzygnięciu.

Podnosząc zarzut potrącenia, pozwany powinien go sprecyzować poprzez jednoznaczne określenie wierzytelności, których dotyczy, oraz wskazanie faktów, na których ten zarzut opiera. Aby uzyskać jednoznaczne oświadczenie

pozwanego co do tych okoliczności bez czasochłonnego precyzowania ustnych oświadczeń należy zobowiązać go do przedstawienia tego zarzutu w piśmie procesowym odpowiadającym wymaganiom stawianym pozwowi – z wyjątkiem opłaty. Sankcją niedopełnienia tych wymogów będzie zwrot dokumentu zawierającego oświadczenie w trybie art. 130 k.p.c.

Zarzut potrącenia został sformułowany przez pozwaną w piśmie procesowym z dnia 29 stycznia 2021r. został podniesiony z przekroczeniem wskazanych terminów. Gdyby nie podzielić tej oceny, to jak już powyżej podkreślono, pozwana nie wykazała podstaw faktycznych i prawnych swojej wierzytelności, ani jej wysokości, ani też wymagalności.

Sąd uznając za zasadne w całości roszczenie powoda miał na uwadze, że powód ma możliwość formułowania swoich roszczeń w oparciu o art. 740 k.c. i art. 753§2 k.c. z uwagi na fakt zakwalifikowania czynności pozwanej z umowy zlecenia.

Zgodnie z art. 740 k.c. przyjmujący zlecenie powinien udzielać dającemu zlecenie potrzebnych wiadomości o przebiegu sprawy, a po wykonaniu zlecenia lub po wcześniejszym rozwiązaniu umowy złożyć mu sprawozdanie. Powinien mu wydać wszystko, co przy wykonaniu zlecenia dla niego uzyskał, chociażby w imieniu własnym.

Jak wynika z powołanego przepisu, na przyjmującym zlecenie spoczywa obowiązek udzielania dającemu zlecenie informacji z przebiegu czynności podjętych w celu wykonania zlecenia ("wiadomości o przebiegu sprawy"). Obowiązek ten czyni zadość potrzebie nieodzownego kontaktu między stronami na wypadek, gdyby dający zlecenie zamierzał udzielić dodatkowych wskazówek co do wykonania zlecenia. W piśmiennictwie podkreśla się, że "minimum tego obowiązku to udzielenie informacji na wezwanie zleceniodawcy oraz zawiadomienie o wykonaniu zlecenia lub o niemożliwości jego wykonania" (J. Szczęsny, w: Komentarz 1972, t. II, s. 1548).

Na przyjmującym zlecenie ciąży, ponadto obowiązek złożenia sprawozdania. Obowiązek ten powstaje z chwilą wykonania zlecenia lub po wcześniejszym rozwiązaniu umowy. Sprawozdanie powinno zawierać niezbędne informacje o przebiegu sprawy oraz zestawienia wydatków i przychodów zaistniałych przy wykonaniu zlecenia, łącznie z ich udokumentowaniem (rachunki, kwity itp.). W sprawozdaniu należy również ująć rozliczenie ze środków otrzymanych od dającego zlecenie.

Przyjmujący zlecenie ma obowiązek **wydatka wszystkiego**, co przy wykonaniu zlecenia dla dającego zlecenie uzyskał. **Tego rodzaju zwrot należy rozumieć w ten sposób, że obowiązek wydania ciąży na przyjmującym zlecenie zarówno wówczas, kiedy działa jako pełnomocnik dającego zlecenie, jak i wówczas, kiedy występuje jako jego zastępca pośredni (działając w imieniu własnym).** W pierwszej sytuacji będzie chodziło o przeniesienie posiadania rzeczy lub o wydanie dokumentów mających umożliwić dającemu zlecenie wykonywanie praw nabytych wskutek czynności zdziałanych przez przyjmującego zlecenie. W drugiej sytuacji przyjmujący zlecenie będzie zobowiązany do przeniesienia na dającego zlecenie praw nabytych dla niego, ale w imieniu przyjmującego zlecenie. Omawiany obowiązek wynika z ustawy i nie ma potrzeby wprowadzania do treści konkretnej umowy zlecenia postanowienia ustanawiającego tego rodzaju obowiązek. Nie ma np. potrzeby zamieszczania klauzuli zobowiązującej przyjmującego zlecenie do przeniesienia na dającego zlecenie własności nieruchomości nabytej dla tego ostatniego (por. wyr. SN z 1.10.1955 r., III CR 783/55, OSNCK 1957, Nr II, poz. 42). W razie niewykonania tego obowiązku dającemu zlecenie przysługuje roszczenie o wydanie mu uzyskanych korzyści (art. 740 zd. 2 w zw. z art. 64 k.c. i art. 1047 k.p.c.). Jeżeli przyjmujący zlecenie zbył rzecz nabytą dla dającego zlecenie w imieniu własnym, dający zlecenie może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną na podstawie art. 59 KC (zob. wyr. SN z 28.12.1976 r., III CRN 302/76, OSNCP 1977, Nr 7, poz. 121).

Jak zauważa się w literaturze, spełnienie obowiązku wydania składników nabytych przez zleceniobiorcę jest **warunkiem pełnej realizacji celu zlecenia**, przez który rozumieć należy powstanie zmian w sferze prawnej zleceniodawcy. Rozwiązanie zawarte w art. 740 zd. 2 k.c. odnosi się do wszelkich składników majątku, jakie zostały nabyte w związku ze stosunkiem prawnym zlecenia. **W treści art. 740 zd. 2 in fine k. c. ustawodawca expressis verbis traktuje także w jednolity sposób oba możliwe sposoby nabycia składników**

majątkowych przez zleceniobiorcę: we własnym imieniu i na swoją rzecz (a więc gdy działa on jako zastępca pośredni) oraz w imieniu i na rzecz dającego zlecenie (gdy występuje on jako jego pełnomocnik). Z perspektywy art. 740 zd. 2 k.c. obie drogi nabycia różni jedynie sposób wydania tych składników zleceniodawcy. W pierwszym wypadku, wymaga to dokonania czynności prawnej przenoszącej własność lub przelewu wierzytelności, w drugim natomiast – czynności o charakterze faktycznym (prawo służy bowiem dającemu zlecenie już od chwili nabycia). Konsekwencją tej różnicy są także odmienne środki prawne przysługujące dającemu zlecenie w celu wymuszenia wykonania obowiązku zwrotu. Jeśli zleceniobiorca działa jako zastępca pośredni, środkiem tym jest roszczenie o wydanie (o charakterze obligacyjnym), w razie konstrukcji pełnomocnictwa typowym środkiem pozostaje natomiast skarga windykacyjna. W każdym z modeli, brak wykonania tego obowiązku rodzić może także odpowiedzialność kontraktową. W konsekwencji, art. 740 zd. 2 k.c. można uważać za **element konstrukcyjnej istoty stosunku zlecenia**. Nie daje to osobnej odpowiedzi wymaga jednak pytania, **czy wniosek ten wyczerpuje cały zakres stosowania tego przepisu**. Systemowe znaczenie umowy zlecenia znacząco wykracza de lege lata poza samo tylko powierzenie innej osobie dokonania czynności prawnej. Konstrukcja prawna zlecenia odgrywa w istocie rolę ogólnej podstawy regulacji różnorodnych stosunków umownych, których celem jest świadczenie przez jeden podmiot na rzecz innego określonych usług – polegających zarówno na dokonywaniu czynności prawnych, jak i (co znacznie częstsze w praktyce) czynności faktycznych. Taka rola umowy zlecenia wynika z dwóch podstawowych źródeł. Po pierwsze, zgodnie z ogólnym odesłaniem w art. 750 k.c. regulujące ją przepisy mają odpowiednie zastosowanie do wszelkich umów o świadczenie usług, które nie zostały uregulowane odrębnie. Po drugie, system prawa może odsyłać do przepisów o zleceniu także na bardziej szczegółowym poziomie – traktując je jako uzupełnienie prawnej regulacji umów innego typu. Odesłanie to jest możliwe zarówno wprost, jak również może następować *implicite* – przez samo ukształtowanie określonego stosunku prawnego w sposób, który ze swojej istoty będzie upodobił się do przepisów o zleceniu, wymagając ich stosowania wprost lub odpowiednio. Przepis ten, stosowany do stosunków innych niż zlecenie, stanowi **uniwersalną podstawę wszelkich transferów między stronami, nie tylko wydania przedmiotów uzyskanych przez zleceniobiorcę na rachunek dającego zlecenie**.

W literaturze wyrażany jest generalny pogląd o możliwości stosowania art. 740 zd. 2 k.c. także poza ścisłymi ramami zlecenia – do umów objętych zakresem art. 750 k.c.. W takim wypadku obowiązek wydania korzyści nie wynikałby jedynie z czynności prawnych, lecz mógłby wiązać się także z czynnościami faktycznymi, dokonywanymi na rzecz udzielającego zlecenia. W orzecznictwie stanowisko takie zajął **SN w wyroku z 23.1.2008 r. (V CSK 377/07)**, nie wykluczając a priori możliwości stosowania art. 740 zd. 2 k.c. na gruncie innych niż zlecenie umów o świadczenie usług (ostatecznie jednak, po dokonaniu wykładni treści umowy, doszedł on do wniosku, że strony skorzystały w umowie z dyspozytywnego charakteru art. 740 zd. 2 k.c. i w odmienny sposób uregulowały kwestię rozliczeń po zakończeniu stosunku prawnego). Znaczenie art. 740 zd. 2 k.c. jako „wzorca” dla rozliczeń dokonywanych po zakończeniu świadczenia określonych usług – także wówczas, gdy nie stanowiły one zlecenia w ścisłym rozumieniu – ujawniło zagadnienie prawne przedstawione do rozpoznania Sądowi Najwyższemu w sprawie **III CZP 90/12**. Odmawiając podjęcia uchwały (postanowieniem z 20.12.2012 r.), SN wskazał na związek art. 740 zd. 2 k.c. i art. 750 k.c. Stwierdzenie, że dana umowa dotyczy usług polegających na dokonywaniu czynności faktycznych, nie zaś prawnych, nie wyklucza z góry stosowania tego przepisu – 740 zd. 2 k.c. . Uznanie, iż dany stosunek prawny mieści się w zakresie zastosowania art. 750 k.c. nie wyklucza jednocześnie z góry możliwości stosowania do niego art. 740 zd. 2 k.c. Odesłanie zawarte w art. 750 k.c. obejmuje *lege non distinguente* całość przepisów o zleceniu. Ostateczne stwierdzenie, które z nich (i w jakim zakresie) powinny znaleźć zastosowanie w konkretnej sprawie musi nastąpić dopiero *ad casum*, zależnie „od specyfiki poszczególnych stosunków prawnych” (o których mowa w art. 750 k.c.), przy czym „najistotniejszym punktem odniesienia jest w tym wypadku ustalenie treści oświadczeń woli stron czynności prawnej.” Sąd Najwyższy jednoznacznie opowiedział się tym samym **za możliwością szerokiego stosowania art. 740 zd. 2 k.c. , także poza granicami stosunków prawnych będących zleceniem w sensie ścisłym** (potwierdzając wyrażane już wcześniej stanowisko o włączeniu tego przepisu w ramy odesłania z art. 750 k.c.). W takim ujęciu, mechanizm rozliczenia, stworzony pierwotnie na potrzeby zlecenia, może stanowić **podstawę transferów majątkowych między stronami wszelkich umów o świadczenie usług**. Obowiązek ten będzie istniał oczywiście tylko o tyle, o ile w ramach wykonania zobowiązania **doszło do nabycia aktywów**, a strony (**wprost**

lub implicite) nie wyłączyły obowiązku wydania korzyści lub nie przewidziały innego mechanizmu rozliczeń – korzystając z dyspozytywności art. 740 zd. 2 k.c. . Jak wynika z uwag SN, kluczowe znaczenie ma w tym wypadku **specyfika danego stosunku prawnego** – a zwłaszcza **jego kształt wynikający z regulacji prawnej** (gdy taka istnieje) oraz **z treści konkretnej umowy** (która wprost lub implicite może wyłączać albo zmieniać mechanizm rozliczeń wskazany przez ustawodawcę jako rozwiązanie dyspozytywne). Jedynie przy uwzględnieniu tych czynników możliwe jest stwierdzenie, czy art. 740 zd. 2 k.c. jest adekwatną regulacją prawną i może zostać zastosowany do oceny treści relacji prawnej stron umowy.

Zatem, jak wynika z powyższego, czy umowa stron byłaby kwalifikowana na podstawie przepisów regulujących umowę zlecenia, czy na podstawie przepisów regulujących prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia (art. 753 k.c.), czy też przepisów regulujących umowę o świadczenie usług (art. 750 k.c.), pozwana na podstawie powołanego przepisu art. 740 zd. 2 k.c. powinna zwrócić powodowi uzyskane korzyści w postaci żadnego wynagrodzenia za uczestnictwo w reklamie P..

Mając na uwadze powyższe, Sąd uwzględnił żądanie pozwu zasądził od pozwanej A. D. na rzecz powoda D. K. kwotę 200.330,23 zł (dwieście tysięcy trzysta trzydzieści złotych dwadzieścia trzy grosze), na którą składają się:

- a) kwota 199.875 zł (sto dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 7 kwietnia 2020 do dnia zapłaty,
- b) kwota 455,23 zł (czteryście pięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia trzy grosze) tytułem stałej rekompensaty przysługującej jako zwrot kosztów dochodzonej wiarygodności.

W pozostałej części oddalił powództwo, w zakresie odsetek żądanych od kwoty 455,23 zł jako bezzasadnych.

W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd zastosował art. 98 k.p.c. i zasądził od pozwanej A. D. na rzecz powoda D. K. kwotę 20.834 zł (dwadzieścia tysięcy osiemset trzydzieści cztery złote) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty - tytułem zwrotu kosztów procesu. Na koszty procesu złożyły się opłata od pełnomocnictwa 17 zł, opłata od pozwu 10.017zł, koszty zastępstwa procesowego w stawce podstawowej 10.800 zł.

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron,
2. uzasadnienie sporządzone przez sędziego (projekt stanu faktycznego przygotowany przez asystenta- ze względu na błędy i zakres korekty nie został zaakceptowany przez sędziego).

8, IV, 21r. SSO Barbara Kubasik